

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ – LSZ-4101-017-04/2014
P/14/021

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/021 - Wspieranie rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw środkami Unii Europejskiej w ramach Działań 4.3 i 4.5 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Sławomir Żudro, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91901 z dnia 13.10.2014 r. (Dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Bridgestone Stargard Sp. z o.o. ¹ z siedzibą w Stargardzie Szczecińskim, przy ul. Kamienny Most 7.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zarząd Spółki: Fumihiko Yanaga – prezes Zarządu, Hiroyuki Osaki – członek Zarządu. (Dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości², realizację projektu pn. „Rozbudowa zakładu produkcji innowacyjnych opon i bieżników do recyklingu”³.

Powyższą ocenę uzasadnia: zgodność projektu z celem Działania 4.5 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka⁴, realizacja projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie oraz prawidłowe dokumentowanie zdarzeń gospodarczych.

Przy realizacji projektu wystąpiły nieprawidłowości ujawnione przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia⁵ i Instytucję Audytową⁶. Polegały one na udzielaniu zamówień z naruszeniem zasad określonych w umowie o dofinansowanie, co skutkowało uznaniem za niekwalifikowane wydatków w łącznej kwocie 6 416,4 tys. zł i zwrotem dofinansowania na kwotę 3 080,9 tys. zł.

Spółka wykonała zalecenia pokontrolne tych Instytucji i od tego czasu prawidłowo realizuje umowę o dofinansowanie.

¹ Dalej: Spółka.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dalej: projekt.

⁴ Dalej: PO IG.

⁵ Dalej IW/IPiI – Minister Gospodarki, którego zadania w tym zakresie wykonuje Departament Wdrażania Programów Operacyjnych w Ministerstwie Gospodarki.

⁶ Dalej IA – Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, w imieniu którego audyt prowadził Urząd Kontroli Skarbowej w Szczecinie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja projektu i jej zgodność z postanowieniami umowy o dofinansowanie.

Opis stanu faktycznego

1.1.1. Wniosek o dofinansowanie projektu w ramach 4. osi priorytetowej *Inwestycje w innowacyjne przedsiębiorstwa*, Działanie 4.5 *Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki*, Poddziałanie 4.5.1 *Wsparcie inwestycji w sektorze produkcyjnym*, Spółka złożyła 27.01.2012 r. w IW/IPiI, która nadała mu numer POIG.04.05.01-00-015/12.

(Dowód: akta kontroli str. 9-60, 145)

Cel realizacji zgłoszonego projektu polegał na dywersyfikacji oferty produktowej poprzez wdrożenie do procesu produkcyjnego znacząco ulepszonych produktów – opon klasy „Ecopia” drugiej generacji dla samochodów ciężarowych i dostawczych oraz bieżnika do ponownego wykorzystania w oponach samochodów ciężarowych i dostawczych (bieżnik PCT). Zakładano, że realizacja projektu pozwoli także wykorzystać potencjał wzrostowy Spółki i utrzymać znaczący udział w rynku oponiarskim.

We wniosku o dofinansowanie wskazano, że dla realizacji zakresu rzeczowego niezbędne są działania inwestycyjne podzielone na 29 zadań, polegające na nabyciu (w nawiasie numer zadania):

- robót i materiałów budowlanych (1) oraz maszyn i urządzeń (2) związanych z rozbudową hali produkcyjno-magazynowej wraz z zapleczem socjalno-biurowym, przygotowaniem infrastruktury technicznej i zagospodarowaniem terenu wokół rozbudowanego zakładu,
- maszyn i urządzeń w celu wdrożenia linii technologicznej do produkcji opon, tj. stacji do ważenia pigmentu (3), systemu do transportu sadzy (4), hybrydowej wyciarczarki (5), urządzenia do produkcji przekładki polietylenowej (6), urządzenia do produkcji pasków Wavy (14), maszyny do produkcji opasania (15), maszyny do produkcji drutówki wraz z formerem (16), maszyny do produkcji wypełniacza (17), 7 maszyn konfekcyjnych z osprzętem (18), 2 maszyny do aplikacji paska nylonowo-gumowego (19), 26 pras do wulkanizacji opon z osprzętem (20), przenośnika taśmowego (21), maszyny do miksowania (22), samonośnych stojaków na produkty gotowe (23), automatycznego urządzenia magazynującego dla surowych opon (24), maszyny i urządzenia do kontroli końcowej i badania produktów (25), kompletu form wraz z obudowami do pras (27),
- maszyn i urządzeń w celu wdrożenia linii technologicznej do produkcji bieżnika do recyklingu, tj. miksera o poj. 270 l (7), automatycznego urządzenia magazynującego dla bieżnika (8), prasy do wulkanizacji bieżnika (9), urządzenia do składowania form (10), urządzenia do czyszczenia form (11), odkurzacza do odciętych wyływek (12), kompleksowego stanowiska do wykańczania bieżnika (13),
- kompletu wózków transportowych: widłowych, materiałowych, elektrycznych, pociągowych (26),
- wyposażenia IT w postaci sprzętu oraz niezbędnego oprogramowania (28),
- wdrożenie innowacji marketingowej i organizacyjnej (29).

W związku z realizacją projektu przewidziano utworzenie 169 nowych miejsc pracy, w tym 11 miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem w Dziale B+R (Badania i Rozwoju).

Wydatki na realizację projektu określono na 565 274,8 tys. PLN, wydatki kwalifikowane na 459 523 tys. PLN, wnioskowaną kwotę dofinansowania na 130 136,9 tys. PLN, tj. 28,32% wydatków kwalifikowanych.

(Dowód: akta kontroli str. 17-21, 52-54)

1.1.2. Umowa o dofinansowanie Nr POIG.04.05-00-015/12-00 została zawarta 10.12.2012 r. pomiędzy Ministrem Gospodarki (IW/IPII) a Spółką pod warunkiem złożenia przez Spółkę (do 28.06.2013 r.) umowy pożyczki, zawartej z Bridgestone Europe NV/SA, na kwotę co najmniej 200 mln PLN z możliwością podwyższenia kwoty dostępnych środków do równowartości 129 mln EUR.

Umowa pożyczki, spełniająca warunki umowy o dofinansowanie, została zawarta 8.04.2013 r.

(Dowód: akta kontroli str. 146-185)

Do dnia zakończenia kontroli (14.11.2014 r.) umowa o dofinansowanie była siedmiokrotnie aneksowana. Zmiany dotyczyły kosztu realizacji projektu, kwoty wydatków kwalifikowanych, kwoty dofinansowania, okresu kwalifikowalności wydatków oraz treści załączników do umowy: „Efekt zachęty”, „Źródła finansowania projektu”, „Plan finansowy projektu”, „Uzasadnienie dla poniesienia poszczególnych kategorii wydatków”, „Zasoby umożliwiające realizację projektu”, „Skwantyfikowane wskaźniki realizacji celów projektu”, „Harmonogram płatności”, „Harmonogram rzeczowo-finansowy projektu”.

(Dowód: akta kontroli str. 186-321)

W umowie o dofinansowanie (stan na 14.11.2014 r.) całkowity koszt realizacji projektu określono na 537 534,9 tys. zł brutto, całkowitą kwotę wydatków kwalifikowanych na 436 970,3 tys. zł, wysokość dofinansowania - maksymalnie do 123 750 tys. zł brutto, tj. 28,32% całkowitej kwoty wydatków kwalifikowanych, z czego 105 187,5 tys. zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁷ i 18 562,5 tys. zł z publicznych środków krajowych (dotacja celowa w rozumieniu art. 127 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸).

Spółka zobowiązała się do zapewnienia finansowania projektu, pokrycia w całości wydatków niekwalifikowanych oraz co najmniej 25% wydatków kwalifikowanych inwestycyjnych z wkładu własnego.

Okres kwalifikowalności wydatków ustalono od 22.02.2012 r. do 30.11.2014 r.

(Dowód: akta kontroli str. 152, 186-187, 313)

Zgodnie z warunkami umowy Spółka została zobowiązana do osiągnięcia założonych celów i wskaźników określonych we wniosku o dofinansowanie, zapewnienia trwałości i efektów projektu oraz utrzymania inwestycji w obrębie województwa przez okres 5 lat od dnia zakończenia jego realizacji.

Wskaźniki realizacji celów projektu przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	Jedn. miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa
Wskaźniki produktu			
Liczba nabytych i uruchomionych linii produkcyjnych	szt.	0	2
Powierzchnia rozbudowywanych hal produkcyjno-magazynowych wraz z zapleczem socjalno-biurowym	m ²	0	45 150
Liczba instalacji infrastruktury technicznej	kpl.	0	1
Liczba kompletów wózków transportowych	kpl.	0	1
Liczba kompletów wyposażenia IT	kpl.	0	1
Liczba wdrożonych systemów zarządzania zasobami ludzkimi (innowacja organizacyjna)	szt.	0	1

⁷ Dalej: EFRR.

⁸ Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

Liczba pomieszczeń zaadoptowanych w celu prezentacji znacząco ulepszonych produktów Spółki (innowacja marketingowa)	szt.	0	1
Liczba nabytych w ramach projektu środków trwałych	szt.	0	409
Wskaźniki rezultatu			
Liczba miejsc pracy	etat	626	784
Liczba miejsc pracy personelu posiadającego wyższe wykształcenie zatrudnionego w ramach komponentu B+R	etat	0	11
Liczba znacząco ulepszonych wyrobów	szt.	0	2
Wprowadzenie innowacji organizacyjnej lub marketingowej	0/1*	0	1
Rozwój / utworzenie własnego działu B + R	0/1*	0	1
Zmiana energochłonności	kWh/t	2 592	2 332
Zmiana materiałochłonności	kg/t	6,03	5,42
Wydłużenie czasu użytkowania produktu – opony samochodowej z wykorzystaniem bieżnika PCT	km	150 000	250 000
Liczba podmiotów z sektora MSP, z którymi zostanie nawiązana współpraca w wyniku realizacji projektu	szt.	0	3
Liczba praw własności przemysłowej, jakie będą wykorzystywane w ramach realizacji projektu	szt.	0	5
Liczba zakładów produkcyjnych przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	szt.	0	1

* - 1 jeżeli dotyczy, 0 jeżeli nie dotyczy

(Dowód: akta kontroli str. 288-307)

W dniu 29.10.2014 r. Spółka wystąpiła z wnioskiem do Departamentu Wdrażania Programów Operacyjnych Ministerstwa Gospodarki (wykonującego zadania IW/IPII dotyczące Poddziałania 4.5.1 PO IG) o wydłużenie terminu realizacji projektu do 31.12.2014 r. W uzasadnieniu wskazano m.in., że w obowiązującym terminie zakończenia projektu *Spółka nie będzie w stanie dokonać formalnego przyjęcia wszystkich nabywanych urządzeń do ewidencji środków trwałych.*

(Dowód: akta kontroli str. 324)

Badanie, którymi objęto łącznie 164 dowody księgowe (z 402 wykazanych we wnioskach o płatność złożonych w 2014 r.⁹) na łączną kwotę 89 790 tys. zł wydatków kwalifikowanych, stanowiącą 20,55% wydatków kwalifikowanych projektu nie wykazało przypadków rozliczania tych samych faktur w różnych projektach.

(Dowód: akta kontroli str. 326-334)

1.2. Innowacyjność technologii produkcji nowoczesnych opon „Ecopia” drugiej generacji dla samochodów ciężarowych i dostawczych oraz produkcji bieżnika PCT do recyklingu zużytej opony została pozytywnie zaopiniowana przez Wydział Budowy Maszyn i Zarządzania, Instytut Technologii Mechanicznej Politechniki Poznańskiej. W opinii sporządzonej 22.01.2012 r. wykazano, że projekt dotyczący inwestycji w aktywa materialne oraz aktywa niematerialne i prawne, związanej z dywersyfikacją produkcji poprzez wdrożenie innowacyjnych technologii, stosowanych na świecie nie dłużej niż 1 rok, spełnia przesłanki nowej inwestycji w rozumieniu art. 12 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008¹⁰ oraz § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej dla inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013¹¹.

⁹ Wnioski o płatność złożone w 2012 r. i 2013 r. były objęte kontrolami IW/IPII i IA – szczegóły przedstawiono w punkcie 2.1.3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

¹⁰ Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) Dz.Urz. UE L 214 z 9.08.2008 r., s. 3, wygasło z dniem 1.07.2014 r.

¹¹ Dz.U. Nr 75, poz. 638 ze zm., wygasło z dniem 1.01.2014 r.

W opinii przedstawiono innowacyjne rozwiązania technologiczne, przewidziane do zastosowania w poszczególnych etapach produkcji opon „Ecopia” i bieżnika do recyklingu, obejmujące m.in.: hybrydowy proces wyłaczania, eliminację kleju na bazie heptanu do bieżnika i minimalizację jego zużycia w produkcji opon, modyfikację procesu konfekcji opon, wykonanie testów wizualnych na maszynie do konfekcji opon, zastosowanie opatentowanej przez Bridgestone Corporation technologii cząstek NanoProtech do produkcji opon, eliminację silikonu z procesu wyłaczania bieżników PCT. Wskazano także na korzyści z ich zastosowania dla użytkowników wyrobów Spółki, m.in.: obniżony opór toczenia, dłuższa żywotność, zwiększona stabilność i nośność, niższe koszty przejechania 1 km na jednej oponie oraz dla Spółki, m.in.: oszczędności energii, kosztów pracy, poprawa ergonomii produkcji, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, minimalizacja użycia substancji szkodliwych.

(Dowód: akta kontroli str. 120-144)

1.3. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹² Spółka nie była zobowiązana do stosowania jej przepisów. Zasady ponoszenia wydatków kwalifikowanych zostały określone w § 13 ust. 2-4 umowy o dofinansowanie.

Badanie trzech postępowań dotyczących udzielenia zamówień o najwyższych wartościach - łącznie na kwotę 2 728 tys. zł, związanych z realizacją projektu z ogólnej liczby 14 postępowań o wartości 5 252 tys. zł, nieobjętych dotychczas kontrolami IW/IPiI i instytucji audytującej wykazało, że Spółka:

- posiadała pełną dokumentację dotyczącą wyboru wykonawców/usługodawców, tj. zapytania ofertowe, oferty, protokoły wyboru,
- dokonała ich wyboru z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji, efektywności, jawności i przejrzystości oraz dołożyła starań w celu uniknięcia konfliktu interesów.

(Dowód: akta kontroli str. 335-337, 340)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Spółki w zbadanym zakresie.

2. Efekty uzyskane przez Spółkę, określone w umowie o dofinansowanie

2.1. Zgodność procesu realizacji projektu z postanowieniami umowy o dofinansowanie.

2.1.1. Wydatki na realizację projektu poniesione do 31.08.2014 r.¹³ wyniosły 483 436 tys. zł, w tym 415 243 tys. zł wydatki kwalifikowane¹⁴, co stanowiło odpowiednio 89,9% i 95% finansowego zaangażowania.

(Dowód: akta kontroli str. 687)

W ww. okresie zostały zrealizowane zadania 1-17, 19, 21-24, 26, 28, natomiast wykonanie pozostałych zadań - w ujęciu finansowym - wahało się od 70,78% do 96,99%. Realizacja wskaźników wymienionych w punkcie 1.1.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego przedstawiała się następująco: liczba nabytych i uruchomionych nowych linii produkcyjnych – 1 (50%), powierzchnia

¹² Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

¹³ Wydatki objęte wnioskami o płatność złożonymi do zakończenia kontroli.

¹⁴ Kwoty wykazane we wniosku o płatność z 3.10.2014 r. od początku realizacji projektu do 31.08.2013 r.

rozbudowanych hal produkcyjno-magazynowych wraz z zapleczem – 45 150 m² (100%), liczba instalacji infrastruktury technicznej - 1 (100%). Realizacja pozostałych nie została wykazana.

(Dowód: akta kontroli str. 683-687, 755)

Sposób dokonywania okresowych ocen efektywności projektu na podstawie wskaźników realizacji celów projektu, zgodnie z wyjaśnieniami prokurentów Aleksandry Jareckiej-Piotrowskiej i Michała Sikorskiego, polegał na sprawdzaniu, czy w ramach kategorii kosztowej, do której przynależy dany wydatek oraz w stosunku do której określono dany wskaźnik produktu, planowane są dalsze wydatki w kolejnych okresach sprawozdawczych, czy zrealizowano wszystkie zakupy zgodnie z opisem w Biznes Planie, czy na moment składania wniosku o płatność dopelnione zostały formalności w zakresie ewidencji księgowej, a następnie - raportowaniu osiągnięcia określonej wartości wskaźnika.

W odniesieniu do wskaźników niewykazanych we wnioskach o płatność, przyjęto, że stopień ich realizacji zostanie zgłoszony po inwentaryzacji środków trwałych, przeprowadzonej na koniec realizacji projektu.

(Dowód: akta kontroli str.753-754)

2.1.2. W okresie realizacji projektu, do dnia zakończenia kontroli, Spółka złożyła do IW/IPiI 13 wniosków o płatność pośrednią na łączną kwotę 118 685,2 tys. zł, w tym 1 wniosek o zaliczkę w wysokości 10 000 tys. zł i 12 wniosków o refundację poniesionych wydatków na kwotę 108 685,2 tys. zł.

(Dowód: akta kontroli str. 344-361, 429-473, 596-691)

W ww. okresie IW/IPiI dokonała weryfikacji 12 wniosków o płatność, w wyniku której uznała za niekwalifikowane wydatki na łączną kwotę 1 236,3 tys. zł, ustaliła dofinansowanie łącznie na kwotę 116 075,7 tys. zł, które przekazała na rachunek bankowy Spółki. Do dnia zakończenia kontroli, IW/IPiI nie rozpatrzyła wniosku złożonego 3.10.2014 r. o płatność na kwotę 1 373,1 tys. zł.

(Dowód: akta kontroli str. 692-708, 756)

Rozliczenie zaliczki przekazanej 19.11.2013 r. na podstawie wniosku o płatność WNP-POIG.04.05.01-00-15/12/08 zostało dokonane na podstawie wniosku WNP-POIG.04.05.01-00-15/12/11, złożonego 28.03.2014 r. (i uzupełnianego w okresie od 4.04 do 22.05.2014 r.), w którym wykazano wydatki kwalifikowane 34 911,6 tys. zł. Niewykorzystana kwota zaliczki 113 tys. zł wraz z odsetkami 5 tys. zł została zwrócona 25.04.2013 r. Pismem z 29.05.2014 r. IW/IPiI zawiadomiła Spółkę o uznaniu zaliczki za rozliczoną w całości.

Ponadto Spółka dokonała zwrotu następujących środków dofinansowania:

- 2 996,7 tys. zł, z tytułu podwójnie ujętych (we wnioskach WNP-POIG.04.05.01-00-015/12-06 i WNP-POIG.04.05.01-00-015/12-07) wydatków kwalifikowanych,
- 3 080,9 tys. zł - w związku z korektami wydatków kwalifikowanych, wynikającymi z kontroli opisanych w punkcie 2.1.3 niniejszego wystąpienia.

Uwzględniając powyższe zwroty, dofinansowanie projektu otrzymane przez Spółkę w okresie kontrolowanym wyniosło 109 885 tys. zł.

(Dowód: akta kontroli str. 756)

Spółka nie wносиła zastrzeżeń co do terminowości rozpatrywania wniosków o płatność pośrednią i przekazywania kwot wsparcia. Nie występowały również przypadki niezasadnego, w ocenie Spółki, uznawania przez IW/IPiI części wydatków za niekwalifikowane.

(Dowód: akta kontroli str. 340)

2.1.3. Prawidłowość realizacji umowy o dofinansowanie była przedmiotem czterech kontroli przeprowadzonych przez IW/IPIL w sierpniu 2013 r. i kwietniu 2014 r. oraz IA w okresie od października 2013 r. do maja 2014 r. i od kwietnia do czerwca 2014 r.

Kontrole IW/IPIL wykazały, że Spółka posiadała formalno-prawną dokumentację budowy, źródła finansowania projektu były zgodne z umową o dofinansowanie, ewidencja księgową spełniała wymogi określone w § 7 ust. 14 umowy o dofinansowanie, wykonywała obowiązki związane z informacją i promocją, a realizacja projektu przebiegała zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym. Dokumenty przedłożone przy wnioskach o płatność od WNP-POIG.04.05.01-00-015/12-02 do WNP-POIG.04.05.01-00-015/12-07, za okres do 30.09.2013 r., były wystawione w terminie realizacji projektu, opisy spełniały wymogi formalno-księgowe i dotyczyły wydatków związanych z projektem, a zakupione środki trwałe zostały dostarczone i były użytkowane w ramach realizowanego projektu.

Stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniach związanych z wyborem dostawców polegające m.in. na:

- naruszeniu § 13 ust. 4 pkt 1 umowy o dofinansowanie przy zakupie prasy hydraulicznej, tj. skierowano zapytanie ofertowe do dwóch potencjalnych dostawców (należało skierować co najmniej do trzech),
- niezgodnym z § 13 ust. 2-4 ww. umowy wyborze wykonawcy rozładunku kontenerów z elementami linii do produkcji opon oraz wykonania podestu pod linię Wavy Calandra bez przeprowadzenia procedury zapytania ofertowego,
- braku informacji w ogłoszeniach o przetargach, zapytaniach ofertowych, umowach o współfinansowaniu wydatku przez UE ze środków EFRR, co było niezgodne z postanowieniami rozdziału 3.3 Przewodnika w zakresie promocji projektów finansowanych w ramach PO IG.

W związku z czym zalecono zwrot środków w wysokości 10% wydatków zrefundowanych za zakup prasy hydraulicznej, tj. 631,4 tys. zł w ramach faktury nr 65 z 1.08.2012 r., dokonanie 10% korekty kosztów kwalifikowanych wykazanych w pozostałych fakturach dotyczących realizacji zamówienia na prasę hydrauliczną, korektę 100% wydatków zrefundowanych za rozładunek kontenerów – 2,1 tys. zł i wykonanie podestu – 25,3 tys. zł wraz z odsetkami oraz poinformowanie wszystkich podmiotów dotychczas zaangażowanych w realizację zamówień w ramach projektu o fakcie współfinansowania inwestycji przez UE. Informacje pokontrolne IW/IPIL nie zawierały wyliczeń dotyczących korekt wydatków kwalifikowanych dokonanych na podstawie ustaleń kontroli.

(Dowód: akta kontroli str. 692-708, 721-740)

Kwota 631,4 tys. zł została zwrócona 13.11.2013 r. W tym samym dniu Spółka przekazała IW/IPIL materiały, z których wynikało, że podmioty uczestniczące w przetargach zostały zawiadomione o współfinansowaniu projektu przez UE.

Ponadto Spółka wykonując zalecenia IW/IPIL dokonała zwrotu pozostałego dofinansowania do zakupu prasy hydraulicznej, a także dofinansowania rozładunku kontenerów i wykonania podestu Wavy Kalander w łącznej kwocie 463,4 tys. zł.

(Dowód: akta kontroli str. 709-720)

Spółka wskazała, że kwota zwrotu dofinansowania zakupu prasy hydraulicznej wyliczona przez IW/IPIL została zawyżona o 60,1 tys. zł i w dniu 6.12.2013 r. wystąpiła o zwrot nadpłaty. IW/IPIL nadpłaconą kwotę zwróciła 24.12.2013 r.

(Dowód: akta kontroli str. 756, 758-759)

W związku z kontrolami IA, pismem z 25.09.2014 r., IW/IPIL zawiadomiła Spółkę o stwierdzeniu naruszeń postanowień umowy o dofinansowanie przy przeprowadzeniu 17 postępowań w sprawie zamówień i o nałożeniu przez IA korekty finansowej w wysokości 25% kosztów kwalifikowanych tych zamówień.

Jednocześnie IW/IPII poinformowała o wystąpieniu do IA o zmianę ustaleń pokontrolnych w zakresie wysokości nałożonej korekty oraz zarekomendowaniu stawki 10% wydatków kwalifikowanych, z wyjątkiem oferty na podest Wavy Kalandar i zamówienia na zakup konstrukcji i punktów powietrznych do maszyny PCT, co do których IW/IP uznala zasadność nałożenia 25% korekty finansowej.

(Dowód: akta kontroli str. 760-762)

W odpowiedzi na powyższe pismo, w dniu 17.10.2014 r. Spółka zwróciła się o udostępnienie podsumowania kontroli przeprowadzonych przez IA i podkreśliła, że w otrzymanym protokole z kontroli nie było informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach.

(Dowód: akta kontroli str. 763)

Podsumowania kontroli IA zostały przekazane Spółce w listopadzie 2014 r. Wykazano w nich, że Spółka spełniała kryteria wyboru w ramach PO IG, a projekt był realizowany zgodnie z umową o dofinansowanie oraz ze wszystkimi warunkami dotyczącymi jego przeznaczenia, wykorzystania i zakładanych celów. Badania dokumentacji wydatków ujętych we wnioskach o płatność od WNP-POIG.04.05.01-00-015/12-01 do WNP-POIG.04.05.01-00-015/12-08 potwierdziły zgodność z zapisami księgowymi i dokumentami dowodowymi oraz z zasadami wspólnotowymi i krajowymi.

Nieprawidłowości polegające na wysyłaniu ofert do dwóch ewentualnych dostawców, zamiast do co najmniej trzech oraz niezamieszczeniu zapytania ofertowego na stronie internetowej Spółki IA ustaliła w 17 ze 186 badanych postępowaniach w sprawie wyboru wykonawców oraz dostawców. Nieprawidłowości te stanowiły naruszenie zasad konkurencyjności, jawności i przejrzystości, określonych w umowie o dofinansowanie.

Skutkiem stwierdzonych naruszeń było uznanie za niekwalifikowane wydatków, łącznie na kwotę 1 372,8 tys. zł, tj. 25% wydatków poniesionych na realizację zakwestionowanych zamówień. Ponadto IA skorygowała z 10% do 25% wskaźnik korekty zastosowany przez IW/IPII w odniesieniu do wydatków zrefundowanych za zakup prasy hydraulicznej, co skutkowało zwiększeniem kwoty wydatków uznanych za niekwalifikowane o 3 026,2 tys. zł (z 2 017,4 tys. zł do 5 043,6 tys. zł).

(Dowód: akta kontroli str. 409-422, 578-592)

W związku z ww. ustaleniami IA, Spółka w dniach 24.10. i 6.11.2014 r. dokonała zwrotu środków w łącznej kwocie 2 105,7 tys. zł, na którą składało się dofinansowanie do wydatków zakwestionowanych w wyniku kontroli oraz dofinansowanie do wydatków wykazanych w niekontrolowanych wnioskach o płatność, uznanych za niekwalifikowane w wyniku autokorekty dokonanej przez Spółkę.

Do dnia zakończenia kontroli (14.11.2014 r.), Spółka nie otrzymała decyzji IW/IPII określającej korektę wydatków kwalifikowanych i kwotę dofinansowania do zwrotu ustalonej na podstawie ww. kontroli i audytu.

(Dowód: akta kontroli str. 756, 764-773)

2.2. Dokumentowanie zdarzeń gospodarczych związanych z realizacją projektu.

Badanie 164 dowodów księgowych (ujętych we wnioskach o płatność), o którym mowa w punkcie 1.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego wykazało, że:

- opis dowodów księgowych dokumentujących koszty projektu zawierał: nazwę projektu, numer i datę umowy, kategorię wydatku według harmonogramu rzeczowo-finansowego, kwotę wydatku kwalifikowanego, kwotę wydatku niekwalifikowanego;

- wszystkie badane dowody dotyczyły działań wynikających z projektu i były wystawione w okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie;
- płatności były również wykonane w okresie kwalifikowalności wydatków, z rachunku bankowego Spółki na rachunek kontrahenta wskazany na badanych dowodach;
- Spółka posiadała pełną dokumentację finansową potwierdzającą dokonanie zakupów objętych projektem (zamówienia, oryginały faktur i rachunków, dowody płatności) oraz dokumenty potwierdzające zgodność realizacji projektu z warunkami umowy o dofinansowanie, tj. protokoły odbioru robót budowlanych i protokoły dostaw maszyn i urządzeń.

(Dowód: akta kontroli str. 326-334)

Spółka prowadziła, zgodnie z § 8 pkt 14 umowy o dofinansowanie, ewidencję księgową umożliwiającą identyfikację transakcji i operacji bankowych związanych z projektem. W prowadzonym przez Spółkę systemie finansowo-księgowym SAP, wydzielone zostały ewidencje dotyczące przychodów, wydatków i kosztów związanych z realizacją projektu. Wpływy z dofinansowania były ewidencjonowane na kontach: „środki przekazane przez Bank Gospodarstwa Krajowego” i „środki przekazane przez Ministerstwo Gospodarki”. Środki trwale zakupione z udziałem dofinansowania rejestrowano w systemie SAP z oznaczeniem „GRANT”.

(Dowód: akta kontroli str. 339, 695)

Dokumenty związane z realizacją projektu przechowywane były w odrębnych segregatorach oznaczonych logiem Unii Europejskiej i PO IG oraz zawierających informację o współfinansowaniu zakupów ze środków EFRR.

(Dowód: akta kontroli str. 334, 339)

Spółka realizowała obowiązek informowania opinii publicznej o otrzymaniu dofinansowania na realizację projektu ze środków PO IG i podejmowała działania promocyjne podkreślające znaczenie pomocy finansowej z UE poprzez:

- zamieszczenie na stronie internetowej informacji o realizowanym projekcie,
- stosowanie odpowiednich logotypów w korespondencji związanej z realizacją projektu,
- umieszczeniu naklejek informujących o współfinansowaniu zakupu ze środków EFRR w ramach PO IG na maszynach kupionych w ramach realizowanego projektu.

(Dowód: akta kontroli str. 423-424, 593, 754)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

We wniosku o płatność nr WNP-POIG.04.05.01-00-015/12-10 fakturę wystawioną przez Spółkę T.T.E. na kwotę netto 299 400 zł (wydatek kwalifikowany) z tytułu przedpłaty za wykonanie i dostarczenie wózków transportowych dla maszyn HSB ujęto jako zadanie 17 „cena nabycia maszyny do produkcji wypełniacza”, zamiast zadanie 26 „cena nabycia kompletu wózków transportowych”. Skutkowało to błędnym wykazaniem realizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego. Na dzień zakończenia niniejszej kontroli, w odniesieniu do wydatków kwalifikowanych w zadaniu 17 wykazano: plan 7 244 000 zł, wykonanie od początku realizacji projektu 6 952 265,09 zł zamiast 6 652 865,09 zł, w zadaniu 26 wykazano: plan 7 784 000 zł, wykonanie 7 561 682,68 zł zamiast 7 861 082,68 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 326-224)

Prokurenci Aleksandra Jarecka Piotrowska i Michał Sikorski złożyli oświadczenie, z którego wynika, że podjęto czynności mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji w Ministerstwie Gospodarki i przyporządkowanie ww. wydatku do właściwej kategorii.

(Dowód: akta kontroli str. 757)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Spółki w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁵, odstępuje od sformułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Szczecin, dnia grudnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

Kontroler
Sławomir Żudro
główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
Podpis

¹⁵ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.